

Misja?

Autor tekstu: **Jerzy Kolarzowski**

Andora, Lichtenstain, Luksemburg, Malta, Monako, San Marino, Watykan — na mapie żadnego innego kontynentu oprócz Europy nie ma tylu pozostałości epoki feudalnej, ile znajduje się w Europie. Watykan jest enklawą polityczną obejmującą niewielki skrawek wiecznego miasta skupiony w okolicy placu św. Piotra. Kiedy w latach sześćdziesiątych ub. wieku Włosi wykorzystując sprzyjające okoliczności międzynarodowe walczyli o swą niepodległość i zjednoczenie musieli uporać się z przecinającym półwysep Apeniński Państwem Kościelnym. Papieżowi nie udało się skłócić ze sobą walczących Włochów. Rewolucjonista i karbonariusz Garibaldi wkraczał do Rzymu na czele oddziałów wojska krocząc obok przyszłego monarchy Wiktora Emanuela II z okrzykiem na ustach: „Niech żyje król”. Nastąpiło to 20.9.1870 r. po wycofaniu z Rzymu francuskich wojsk przewencyjnych w trakcie wojny francusko-pruskiej. Plebiscyt zakończył panowanie papieży w świętym mieście, które włączono do królestwa Włoch ogłaszając jego stolicą. Papież Pius IX ogłosił się więźniem Watykanu pozostając w swoim mniemaniu suwerenem ponad tysiącletniej tradycji Państwa Kościelnego. Do porozumienia między Włochami a Państwem Kościelnym doszło, gdy we Włoszech władzę objęli faszyci. W Traktatach Laterańskich (zawarte 11.2.1929 r.) Włochy uznały istnienie Państwa Kościelnego o symbolicznej wielkości o nazwie włoskiej Citta del Vaticano.

Watykan w sensie ustrojowym, jako jedyne państwo na świecie, jest elekcyjną monarchią absolutną. Kościół Katolicki jest organizacją wyznaniową wszystkich katolików. Watykan — państwem papieża — głowy kościoła rzymskokatolickiego. Status państwa pozwala Watykanowi na utrzymywanie bardzo licznych korpusów dyplomatycznych w tych wszystkich państwach, w których na mocy porozumień z rządami tych państw zostaną oficjalnie akredytowani dyplomaci Stolicy Apostolskiej.

Proces unifikacji Europy stworzył dla Watykanu nowe problemy polityczno-proceduralne. W wielu oficjalnych wystąpieniach Stolica Apostolska wypowiada się pozytywnie o procesie unifikacji Europy podkreślając jednocześnie chrześcijańskie fundamenty Europy i chrześcijański charakter jej kultury. Z tych też względów w 1962 r. Watykan przystąpił do Rady Współpracy Kulturalnej przy Radzie Europy. Od 10 grudnia 1970 r. istnieje stały obserwator Stolicy Apostolskiej przy Radzie Europy w randze nuncjusza. Natomiast obecność w innych komisjach europejskich i strukturach UE wydaje się być mocno utrudniona ze względu na odmienną standardów politycznych obydwu organizmów. Głębsza współpraca Stolicy Apostolskiej z innymi strukturami UE odbywa się często za pośrednictwem rządów państw trzecich. Na przykład w przeszłości zdarzało się tak, że w imieniu tego organizmu religijno-politycznego funkcje te pomocniczo sprawował rząd włoski.

* * *

Na jesieni 1997 r. odwiedziła instytucje Wspólnoty Europejskiej w Brukseli delegacja episkopatu Polski Ustanowiono stałych obserwatorów przy UE z ramienia Episkopatu Polski. Jaką funkcję pełnią osoby duchowne na takiej placówce? Są trzy możliwe odpowiedzi interpretujące ten stan faktyczny.

1) Konkordat podpisany z naruszeniem konstytucji przez rząd Polski ze Stolicą Apostolską i ratyfikowany przez Sejm odbiera państwu polskiemu część kompetencji suwerennego organizmu państwowego. Przedstawiciele episkopatu w Brukseli reprezentują zatem senioralne interesy suwerena, na rzecz którego państwo polskie zrzekło się części swoich uprawnień.

2) Współpraca między Państwem i Kościołem unormowana w konkordacie zakłada w niektórych sprawach kompetencyjną dwuwładzę. Owa dwuwładza zatem musi być wyrażona na zewnątrz i przekraczając zapisy konkordatu wpływać na polską politykę zagraniczną, np. wpływać na zakres pomocy przyjmowanej przez Polskę od UE.

3) Misja obserwacyjna episkopatu RP spełnia funkcje pomocnicze w stosunku do nuncjusza apostolskiego reprezentującego Watykan w Radzie Europy.

Niestety postawione powyżej hipotezy nie pozostają ze sobą w sprzeczności, ale wzajemnie się uzupełniają.

Hierarchia Kościoła Katolickiego w Polsce licznymi swoimi działaniami przyczyniła się do utrwalenia w naszym życiu politycznym wielu negatywnych zjawisk, które miały miejsce w PRL.

Obecności duchowieństwa w polityce zawdzięczamy utrwalenie takich patologii, jak: niejawnosc, nieformalne załatwianie spraw, popieranie skompromitowanych polityków, tyle że teraz wywodzących się z katolickiej strony.

Poprzez wkroczenie do Brukseli ludzi Kościoła, w stylu uprawiania polityki przez polską klasę polityczną, apogeum osiągnęło zjawisko najgroźniejsze — instrumentalny serwilizm. Wątpliwym pocieszeniem jest geograficzno-polityczny kierunek instrumentalnego serwilizmu. Dzieje się to bowiem w państwie, gdzie fakt odrzucenia przez Polskę pomocy planu Marshalla w roku 1949 trafił już do podręczników historii. Patologia pozostaje patologią, mimo że ci, którzy ją upowszechniają powołują się na religijne plenipotencje.

Jerzy Kolarzowski

Doktor, adiunkt w Instytucie Historyczno-Prawnym Uniwersytetu Warszawskiego (Wydział Prawa i Administracji). Współzałożyciel i rzecznik prasowy PPS (1987 - luty 1988), zwolniony z pracy w IPIP PAN (styczeń 1987), współredagował Biuletyn Informacyjny Ruchu Wolność i Pokój (1986–1987), sygnatariusz platformy Wolność i Pokój (1985), przekazywał i organizował przesyłanie m.in. do Poznania, Krakowa, Gdańska, Lublina i Puław wielu wydawnictw podziemnych. Posiada certyfikat „pokrzywdzonego” wystawiony przez IPN w 2003 r. Master of Art of NLP. Píše rozprawę habilitacyjną "U podstaw europejskiej filozofii praw człowieka. Narodziny jednostki w sferze publicznej i prywatnej w pismach Braci Polskich". Zainteresowania: historia instytucji życia publicznego i prywatnego, myśl etyczna i religijna Europy (zwłaszcza okresu reformacji). Bada nieoficjalne nurty i idee inspirujące kulturę europejską. Hobby: muzyka poważna, fotografia krajobrazowa. Autor książki [Filozofowie i mistycy](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 13-03-2006)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4645) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4645>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane

w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora.

Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych

niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl